

ASIAKIRJA

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Väylävirasto sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Juuso Kummala
Allekirjoitusaika	29.10.2020 15:54

Allekirjoittaja	Mirja Noukka
Allekirjoitusaika	29.10.2020 16:09

ASIAKIRJAT

Asiakirja	HE TAE2021_joukkoliikenne_Väylävirasto_lausunto_3.11.2020.pdf
-----------	--

29.10.2020

Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Pyyntönne 19.10.2020 HE 146/2020 vp, liikennejaoston kokous 3.11.2020

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2021 talousarvioksi, joukkoliikenne

Väylävirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi vuoden 2021 talousarvioesitystä koskien joukkoliikenneasiassa. Käsittelyn teemaksi on todettu koronaepidemian vaikutukset joukkoliikenteen järjestämiseen, toiminnan näkymät ja rahoitus ensi vuodelle.

Liikenteenhallinnon virastojen työnjaossa Liikenne- ja viestintävirasto vastaa julkisen henkilöliikenteen valtion rahoituksen kohdentamisesta ja rahoituksen kohdentamiseen liittyvästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjauksesta. Väyläviraston kytkentä joukkoliikenteen rahoitukseen on Väyläviraston valtion rataverkolla liikennöiviltä rautatieyrityksiltä perimä ratamaksu.

Ratamaksun periminen perustuu raideliikennelakiin (1302/2018) ja komission täytäntöönpanoasetukseen (909/2015/EU). Väylävirasto perii vain ratamaksun perusmaksua. Säädösten mukaisesti ratamaksun perusmaksun on perustuttava suoraan rautatieliikenteen harjoittamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Ratamaksun tuotto kohdistetaan tulona perusväylänpitoon (mom. 31.10.20).

Vuoden 2021 talousarvioesityksessä ratamaksun perusmaksun tuotoksi on arvioitu 47 milj. eur, mikä on otettu huomioon perusväylänpidossa nettobudjetoituina tuloina. Ratamaksun budjetoituun tuottoon liittyy epävarmuuksia koronaepidemiasta johtuen. Vuonna 2020 ratamaksun kertymän arvioidaan jäävän noin 3 milj. eur budjetoidusta koronaepidemian vuoksi.

Hallitus on esittänyt LTAE VII:ssä lisärahoitusta julkisen henkilöliikenteen ja henkilöjunaliikenteen tukemiseksi. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostojen ja kehittämisen momentille on ehdotettu 100 miljoonan euron lisäystä toiminnan elvyttämiseksi. Tuki mahdollistaisi joukkoliikenteen toiminnan sujuvan jatkumisen koronatilanteessa. Henkilöjunaliikenteen palveluiden ostoon on esitetty 11 miljoonan euron lisämäärärahaa koronatilanteen vuoksi. Lisärahoituksella ylläpidetään julkisesti hankitun henkilöjunaliikenteen palvelutasoa.

29.10.2020

EU antoi 7.10.2020 ratamaksuun liittyvän asetuksen 2020/1429, joka sallii jäsenmaiden tekävän määräaikaista ratamaksulievennyksiä covid-19-pandemian vaikutusten lieventämiseksi. Ratamaksun lievennystoimenpiteet voivat kohdistua rautatieyrityksiltä ja museoliikenteen harjoittajilta perittävään pakolliseen, liikennesuoritteeseen perustuvaan perusmaksuun sekä mahdollisiin lisä- ja varausmaksuihin (raideliikennelaki 1302/2018, 139–141 §). Suomessa lisä- ja varausmaksua ei peritä. Toimenpiteet voivat olla maksujen perimättä jättäminen kokonaan tai osittain tai niiden lykkääminen. Toimenpiteiden ajanjakso on 1.3.2020–31.12.2020. Mikäli rataverkon haltijalle - Suomessa Väylävirastolle - seuraa tulonmenetyksiä toimenpiteiden johdosta, tulee jäsenvaltion korvata ne viimeistään 31.12.2021. Tämä tarkoittaisi kyseisen lievennyksen korvaamista Väylävirastolle valtion budjetista. Hallitus ei ole LTAE VII:ssä tai muissakaan talousarvioesityksissä esittänyt vuoden 2020 ratamaksutulojen korvaamista valtion budjetista Väylävirastolle, minkä johdosta Väylävirasto ei ryhdy toimenpiteisiin ratamaksujen lieventämiseksi vuonna 2020. EU-tasolla on käyty alustavaa keskustelua lievennyksen mahdollisesta käytöstä myös vuoden 2021 aikana, mikäli koronaepidemia pitkittyy.

Toimialajohtaja

Mirja Noukka

Toimialajohtaja

Juuso Kummala

Tiedoksi

kirjaamo, Väylävirasto